Štev. 350 V Trstu, v sredo 24. decembra 1919 Letnik XLVI

Izhaja vsak dan, izvzemši ob nedeljah in praznikih, zjutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega štev. 20, I. nadstropje. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik konsorcij lista Edinosti. — Tisk tiskarne Edinost. — Naročnina znaša na mesec L 3·—, pol leta L 18·— in celo leto L 36·—. — Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 10 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 *mm*). — Oglasi trgovcev in obrtnikov *mm* po 20 stot.; osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po 40 stot., oglasi denarnih zavodov *mm* po 80 stot. Mali oglasi po 10 stot. beseda, najmanj pa L 1·—. Oglase sprejema inseratni oddelek Edinosti. Naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti. Uprava in inseratni oddelek se nahajata v Trstu, ul. sv. Frančiška As. 20.

Iz Jugoslavije.

Odgoditev narodnega predstavništva.

BELGRAD, 20. V ponedeljek popoldne je bila seja ministrskega sveta, na kateri je bil podpisan ukaz za odgoditev parlamenta za dva meseca.

Iz regentovega bivanja v Parizu.

BELGRAD, 21. Presbiro doznava iz Pariza: Prestolonaslednik regent Aleksander je bil v nedeljo na obedu pri Esad paši. Popoldne je regent sprejel Brianda, bivšega francoskega ministrskega predsednika, s katerim je imel dolg in prisrčen razgovor. Prestolonaslednik je odpotoval iz Pariza ob dvajsetih. Spremljala sta ga dvorni maršal in tajnik maršalata. Na lyonskem kolodvoru sta se poslovila od prestolonaslednika dr. Trumbič in dr. Vesnič z mnogobrojnim osebjem delegacije in poslaništva. V imenu predsednika francoske republike se je poslovil od regenta polkovnik Brannier, v imenu francoske vlade pa Fontenay, francoski poslanik v Belgradu.

Izpremembe v bosenski vladi.

BELGRAD, 21. Presbiro priobčuje: Vsi glasovi, ki se nanašajo na odstop predsednika vlade za Bosno in Hercegovino gospoda Atanazija Šole, so popolnoma brez podlage. S pristojnega mesta smo obveščeni, da gre le za nekatere izpremembe in izpopolnitve praznih mest v bosanski vladi.

Izpremembe v vojaški upravi.

BELGRAD, 21. Ministrstvo za vojno in mornarico je na predlog vrhovnega poveljništva sklenilo od 1. januarja 1920 razpustiti nastopne oddelke vrhovnega poveljništva: topniški, inženirski in glavno intendanturo. Posli teh oddelkov preidejo od tega dne dalje na odgovarjajoče oddelke ministrstva za vojno in mornarico. Razen tega so prešli od 20. t. m. dalje vsi posli, ki se tičejo razporedbe častnikov in vojaških uradnikov na ministrstvo za vojno in mornarico.

Regentov rojstni dan.

BELGRAD, 20. Ministrstvo za prosveto je odredilo, da praznujejo vse gimnazije in osnovne šole 17. dan decembra kot rojstni dan prestolonaslednika regenta Aleksandra. Ta dan ni bilo šolskega pouka in so se učitelji z učenci vred udeležili službe božje.

Dr. Tresić poslanik v Madridu.

BELGRAD, 20. Dr. Ante Tresić-Pavičić bo imenovan za poslanika v Madridu.

Demobilizacija.

BELGRAD, 20. V vojnem ministrstvu se vrše priprave za demobilizacijo prvega poziva narodne vojske. Demobilizacija se bo izvršila takoj, ko se popravi zunanji položaj.

Državni predujem.

BELGRAD, 20. »Politika« poroča iz Pariza: Pogajanja naše misije zaradi predujma ne napredujejo tako gladko, odkar je minister Loucher odpotoval v London. Ministra Stojanovič in Draškovič sta posetila nekatere zavezniške izvedence in sta z njimi razpravljala o modalitetah predujma dveh milijard frankov, katerega smo zahtevali. Naša misija do 15. t. m. še ni dobila instrukcij iz Belgrada. Domneva se, da bo, ko se to zgodi, takoj rešeno to vprašanje, ker je teren že pripravljen.

Donavska komisija.

BELGRAD, 20. »Politika« javlja: Angleški admiral Troubridge, predsednik donavske komisije, se je vrnil v Budimpešto. Na seji mednarodne komisije v Belgradu se je določilo, da bo sedež donavske komisije v Budimpešti. Razen tega se je sklenilo, da se Gjerdat internacionalizira, da se kontrolira delo pilotov, ki vodijo ladje skozi Gjerdat in da se ustanovi poseben zavod za pouk o plovstvu po Donavi. Odstranjene so vse težkoče glede eventualnih sporov med interesiranimi državami. Za tajnika donavske komisije je na mesto Alfreda Steeda imenovan poveljnik L. Escoit. Naše kraljestvo ni zastopano v mednarodni kontroli Donave.

Kolonizacija.

BELGRAD, 21. Poverjenik hrvatske deželne vlade za narodno gospodarstvo Juraj Demetrovič je došel v Belgrad radi sporazuma z ministrstvom za agrarno reformo v vprašanju, kje je tiče kolonizacije prostovoljcev in siromašnih poljedelcev v krajih, ki nimajo preveč prebivalstva.

Eksplozije v Belgradu.

BELGRAD, 20. V ponedeljek ob petnajstih se je potreslo središče mesta okoli Saborske cerkve vsled eksplozije, kateri je sledila druga, še močnejša. Podrobnosti so se izvedele šele naslednji dopoldne. V hiši, kjer je trgovina Vasiča in Milovanoviča, na vogalu ulice cara Lazarja in ulice kralja Petra, je eksplodiral zaboj dinamita pri izkladanju v skladišče Adolfa Mincha. Voznik je bil ranjen in je pobegnil. Takoj je prihitela požarna bramba. Med razvalinami so našli enega mrliča. Govori se pa, da je pet mrtvih in 30 ranjenih. Sosednje hiše so močno poškodovane. Orožniki so postavili kordon, ker se ne ve, ali ni v porušeni hiši še kaj eksplozivne snovi.

Izvoz živil iz Belgrada prepovedan.

BELGRAD, 21. Belgrajska občina je sklenila, da se ne sme iz Belgrada izvažati slanina, moka in fižol.

Proti draginji.

BELGRAD, 20. V ministrstvu za prehrano je dovršena odredba za borbo proti draginji. Ta teden pride ta odredba pred ministrski svet, da odloči o njej.

Valutno vprašanje.

BELGRAD, 21. O delovanju odbora za rešitev valutnega vprašanja javlja »Pravda«: Vprašanje valutne reforme se nahaja v stanju najresnejšega pretresavanja. Morebiti smo samo za nekoliko dni oddaljeni od trenutka, ko bomo zvedeli o definitivni rešitvi tega vprašanja. Poslednje dni je valutni odbor agilno deloval ter je imel vse dni seje v finančnem ministrstvu. Medtem se širijo netočne vesti, da je odbor že ukrenil definitivne odločitve. Odbor je samo proučeval razne načrte in pretresoval razne možnosti. Na prošnjo nekega člana odbora, namreč grofa Kulmerja, so bili pozvani v Belgrad finančni strokovnjaki iz Zagreba, ki so sporočili odboru svoja mnenja. Odbor bo proučil ta mišljenja ter zavzel svoje definitivno stališče. Finančni minister dr. Voja Veljkovič bo poročal finančnemu komiteju naše vlade o uspehih teh posvetovanj in o svojih predlogih. Istočasno bo finančni minister dr. Veljkovič poročal tudi o sporazumu, ki je dosežen z Narodno banko. Kakor smo že prej poročali, dr. Veljkovič ni pristaš državnih dinarjev in v svojih pogajanjih z Narodno banko je našel pri njej v tem pogledu soglasje in podporo. Odločeno je, da se krona ne bo zamenjala z državnimi bankovci, nego z bankovci, katerih emisijo bo izvršila Narodna banka. Narodna banka se bo radi tega reorganizirala v emisijsko banko vsega kraljestva. Z ozirom na ta cilj bo razpisala zelo veliko število delnic pod pogoji, zelo povoljnimi za naše državljane po vsej državi. To bo v korist vseh, ker naši novi novci ne bodo državni, kajti izkušnja je pokazala, da so v finančnih ozirih najslabše odrezale one države, ki so imele državne novce.

BELGRAD, 21. Kakor se govori, postane sedanji finančni minister dr. Voja Veljkovič v kratkem času guverner Narodne banke.

Vesti iz Dalmacije.

SPLIT, 21. Juraj Vicko v Šibeniku se je v starosti 26 let oženil proti volji svojih roditeljev z Marijo Brkič. Doma je živel sin z očetom in materjo v zelo napetih odnošajih. Dne 13. t. m. so našli Juraja Vicka in njegovo soprogo Marijo zadušena v postelji s premogovim plinom. Soproga Marija je že umrla, a Vicka so prenesli v vojaško bolnišnico v zelo nevarnem stanju. Ker sumijo, da je tašča dogovorno z ostalimi domačini otrovala sina in njegovo ženo, so vse zaprli in uvedena je proti njim preiskava.

Naredba proti draginji v Splitu.

SPLIT, 21. Mestna občina v Splitu je izdala v nedeljo strogo naredbo proti draginji, glasom katere morajo vsi trgovci do srede popoldne prijaviti vse svoje zaloge živil in drugih življenskih potrebščin. Blago, ki do tega dne ne bo prijavljeno, bo zaplenjeno na korist ubožnega prebivalstva. Vse blago po izložbah in po trgovinah mora imeti vidno označene cene, ako ne bo imelo napisanih cen, bo v že omenjeni namen zaplenjeno. Občina pozivlje vse meščanstvo na sodelovanje v boju proti draginji. Občina je izdala to naredbo, ker vlada v mestu in po okolici ogorčenje in nezadovoljstvo vsled nečuvenega navijanja cen.

Draginja v Splitu.

SPLIT, 21. »Život« nastopa v uvodnem članku proti draginji in predlaga, naj se skliče sestanek meščanstva v svrho organizacije izkoriščanega dela prebivalstva proti izkoriščevalcem in rekrutiranja prostovoljnih tržnih nadzornikov in kontrolnih organov. Med prijavljenimi prostovoljci bi imela občina ali posebni meščanski odsek izbrati najzmožnejše in jim izročiti funkcije tržnih redarskih oblasti. Ako vsled teh odredeb in radi maksimalnih cen, ne bo na trg blaga, predlaga list naj se začne s hišnimi preiskavami, zaplenitvami in prodajanjem po najvišjih cenah.

Iz Češkoslovaške.

Obravnava proti podkupovalcu Jiraku.

PRAGA, 21. Obravnava proti sekcijskemu načelniku Jiraku, ki je poizkusil podkupiti ministra za zunanje posle dr. Beneša, bo 28. t. m.

IZ RUSIJE.

Zbiranje protiboljševiških sil.

LONDON, 22. (Zakasnelo.) »Times« pišejo: Neka brzojavka od generala Denjikina javlja, da je vojaški svet sklenil, začeti pogajanja z državami ob ruskih mejah v svrho sklenitve dogovora za strnitev vseh protiboljševiških sil.

Boji z boljševiki.

MOSKVA, 21. Generał Judenič je pri svojem umiku izgubil polovico svoje armade na mrtvih in ujetnikih. Ostanek njegovih čet se je porabil za izgraditev utrjene postojanke na fronti od približno 100 vrst.

Iz Madžarske.

Madžarji bi se hoteli polastiti Bele Khuna.

DUNAJ, 22. (S.) Blizu gradu Karestema, kjer so zaprti madžarski boljševiki, so aretirali štiri Madžarje, ki so izpovedali, da so preiskovali okolico, ker so nameravali polastiti se Bele Khuna in ga odvesti na Madžarsko pred sodišče.

Madžarji mobilizirajo.

DUNAJ, 20. »Korrespondenz Nova« javlja, da je po zanesljivih poročilih madžarska vlada odredila mobilizacijo 23 do 40 letnih in da je zaprla meje proti čehoslovaški republiki.

Iz Avstrije.

Dr. Renner proti priključenju k Nemčiji.

PARIZ, 20. »Liberte« priobčuje razgovor z avstrijskim državnim kancelarjem dr. Rennerjem. Na vprašanje, ali ne ovirajo vsenemški nameni dosego njegovih sedanjih ciljev, je odgovoril državni kancelar: »Mi hočemo kruha in se zahvaljujemo vsakemu dobrotniku, ki ga nam hoče dati. Nočemo se priključiti Nemčiji. Naša neodvisnost nam je predragocena. Moja vlada je orijentirana proti zapadu. Ako pa 20. januarja prihodnjega leta ne bo več moke in ako bo Nemčija hotela odkupiti našo neodvisnost, kaj bomo odgovorili sestradani množici?«

Ustavitev železniškega prometa o praznikih.

DUNAJ, 19. »Staatskorrespondenz« poroča, da je avstrijska državna železniška uprava vsled pomanjkanja premoga sklenila ustaviti preko božičnih praznikov ves železniški potniški promet in sicer v soboto, 20. t. m., opolnoči do nedelje 28. t. m., opolnoči. Kakor poročajo listi, je južna železnica ukrenila iste odredbe.

Nemška Avstrija pod francoskim vplivom.

NAUEN, 21. Po vestah iz ententnih diplomatskih virov, se bodo baje sklenile pogodbe glede razdelitve srednje Evrope v gospodarska območja ententnih vlasti. Z ozirom na to, bo menda Nemška Avstrija še bolj kot doslej izročena francoskemu vplivu.

Priprave za meščansko vojno na Tirolskem.

DUNAJ, 21. »Arbeiter Zeitung« piše: Reakcija na Tirolskem se je popolnoma na tihem oborožila. Na tisoče pušk so raznesli iz vojaških skladišč ter razdelili med neaktivne gaziste in meščansko brambo. »Arbeiter Zeitung« pozivlje vlado, naj posreduje in prepreči nadaljnje priprave za meščansko vojno.

Mirovna konferenca.

Odgovor na nemško noto.

PARIZ, 22. (Zakasnelo.) Vrhovni svet je določil načela, na podlagi katerih se sestavi odgovor na nemško noto. Besedilo, ki se predloži delegacijskim načelnikom, sestavi konferenčni tajnik. Vrhovni svet je odobril besedilo odgovora Nemčiji glede zahteve po reviziji carinskih pristojbin; dovolil je revizijo, v kolikor jo bo smatrala za potrebno odškodninska komisija, in upoštevajoč padanje vrednosti nemške marke. Istočasno se uvede preiskava glede prepovedi uvažanja, ki jo je Nemčija ukrenila v prvi vrsti v škodo Franciji. Smatra se, da je vrhovni svet sklenil vztrajati na stališču, da mora Nemčija podpisati zapisnik od 1. novembra glede zanemarjanja premirnih določeb in izročitve 400.000 ton pristaniškega materijala kod odškodnino za potopitev nemškega brodovja v Skapaflowu. Če bi se pa ugotovilo, da so zavezniške zahteve po pristaniškem materijalu pretirane, bi le ti sorazmerno omejili svoje zahteve.

— Vrhovni svet je nato sklenil zahtevati od Romunske naj izroči seznam voznega materijala.

PARIZ, 23. (S.) Konferenčni tajnik Dutasta je izročil danes zjutraj ob 10'15 nemškemu pooblaščencu von Lersnerju zavezniški odgovor na nemško noto. Von Lersner je izjavil, da bo nocoj odpotoval z vsemi izvedenci v Berolin, da se posvetuje s svojo vlado. Pripomnil je, da se njegov odhod ne sme smatrati za prekinjenje odnošajev z zavezniki.

Podrobnosti iz angleško-francoskih pogajanj.

PARIZ, 22. Znani časnikar Pertinax priobčuje v listu »Echo de Paris« o angleško-francoskih pogajanjih v Londonu naslednje podrobnosti: Londonski dogovor z dne 14. septembra 1914 glede separatnega sklepanja miru izgubi svojo obveznost, kakor hitro se uveljavi mirovna pogodba, ter se ne more nadomestiti z nikakršnim podobnim dogovorom, ker angleška tradicija ne pripušča v miru nobenih formalnih zvez. Zato stopijo v veljavo zopet dogovori, ki so veljali pred vojno, toda z naslednjimi dodatki: 1. Vojaške konvencije obstajajo tudi nadalje in sicer pod predsedstvom maršala Focha. 2. Anglija se obveže, da pritrdi takozvanemu garancijskemu dogovoru tudi v primeru, da bi ga Zedinjene države ne hotele ratificirati. Vrhovni svet, ki bi se bil prvotno moral raziti, bo posloval še nekaj časa ter se bo imel baviti z madžarsko, ne pa s turško mirovno pogodbo. Glede dobave premoga se je sklenil poseben dogovor. Smatra se, da bodo Zedinjene države prej ali slej vendarle ratificirale mirovno pogodbo in zato se ne nameravajo napraviti v Washingtonu nobeni posebni koraki. 3. Proučitev ruskih problemov se odgodi na spomlad, ker se boljševiške čete bližajo že Bajkalskemu jezeru in ker vsled tega nastaja nevarnost, da bo Japonska smatrala svoje interese v teh pokrajinah za ogrožene. Izenačenje in zbližanje interesov Japonske in Zedinjenih držav se bo po možnosti pospeševalo. 4. Proučitev vprašanja o usodi Carigrada, Dardanel in tuške Azije se odgodi. 5. Francija in Anglija bosta pa v okviru primernega sporazuma z Zedinjenimi državami nadaljevali pogajanja glede Sirije. Kakor pripominja Pertinax k svojemu poročilu, predstavljajo rezultati londonskih pogajanj medstopnjo med zvezo narodov in ožjo zvezno pogodbo med Francijo in Anglijo.

Nove smeri v italijanski vnanji politiki.

Od tistega časa, kar se je gospod Tittoni, sedanji predsednik italijanskega senata, umeknil svojemu nasledniku v ministrstvu za vnanje stvari in načelništvu italijanskega mirovnega odposlanstva, Sciaioji, so se na torišču velike svetovne politike, ki se je vsaj začasno preselilo iz Pariza v London, morale zgoditi velike izpremembe, katerim je, hočeš, nočeš, moraš, sledila tudi italijanska vnanja politika. Tako je prešla Italija od skrajnih nepopustljivcev Sonnina in Orlanda na znatno umerjenejšega Tittonija, od tega pa na Sciaioja, katerega so očividno poučili na sestanku v Londonu, da je zid trši od glave, ter tako zavrnili italijansko vnanjo politiko v tisto edino pravo smer, ki more dovesti do končne, vsaj deloma zadovoljive rešitve najvažnejšega vprašanja, ki je kedaj zanimalo Italijo in je tudi v resnici tvorilo edini pravi smoter njenih štiriletnih vojnih naporov in žrtev, jadranskega vprašanja. Danes stoji Italija končno tamkaj, kjer bi bila morala stati že takoj ob začetku mirovnih pogajanj, odkoder pa jo je na vse mogoče načine, z najbesnejšo nacionalistično-imperijalistično propagando, z naravnost blaznim hujskanjem in rovarjenjem odvračal tisti nesrečni italijanski »sacro egoismo«, ki ga je znalo ustvariti v italijanskem narodu, njemu in državi v nedogledno škodo, tisto italijansko javno mnenje, kateremu predpisujejo cilje stremljenja posamezni, največkrat le prekratkovidni državniki in njihovih strankarskih podajačev z ene, dobičkaželjnost časniških lastnikov pa z druge strani. »Sacro-sveti« je začel čim dalje tem bolj dobivati svoje drugo, prvemu naravnost oprečno značenje, in menda nismo več daleč, ko bo velik del Italije, če ne že vsa, Sonninov »sacro egoismo« razumeval za »prokleto sebičnost«! Kajti, kakor rečeno, danes stoji Italija tam, kjer bi bila stala že takoj ob začetku mirovnih pogajanj, da ni bilo Sonnina in njegove »proklete sebičnosti«, namreč pred pogajanji z — Jugoslovani v svrho rešitve jadranskega vprašanja.

Prav pravi zato milanski »Secolo«, razpravljajoč o velepomembnih zadnjih dveh sejah italijanske zbornice, da je Scialoja v svojem hladnem in suhoparnem govoru očrtal zahteve, ki jih je Italija predložila pariški konferenci. Nitti pa da je podal vladne namene glede tekočih pogajanj, kar da je bila nova in najvažnejša točka njegovega dolgega govora. In »Secolo«, ki je v ostalem v vseu dosedanjem metežu mnenj o reševanju jadranskega vprašanja, zavzemal med vsemi najtreznejše stališče, nadaljuje potem:

»Prvikrat smo slišali z vladnih klopi spoštljive in simpatične besede napram slovanskemu plemenu, s katerim smo mejaši, dočim smo bili doslej vajeni vse drugačnega govorjenja, polnega zbadanj. Končno so vendar vladni možje kronili na veliko cesto, zapuščajoč zahrbtne poti vijugaste in malenkostne Sonninove političice. Ne več delati zgage Jugoslovanom in žaliti njihovih narodnih čustev, temveč resen in pameten namen, da se pogajamo naravnost in prijateljski žnjimi o vprašanjih, ki zadevajo skupne koristi. Kar bi bili morali storiti v začetku, poizkušamo storiti na koncu. Ta neposredna pogajanja, ki bi bila dovedla, če bi se bila vršila še pred sestankom pooblaščencev v Parizu, veliko laže do sporazuma in bi nam bila prihranila bridka razočaranja in kruta ponižanja, se poizkušajo sedaj, po trinajstih mesecih, v mnogo težavnejših razmerah, s mnogo manjšo verjetnostjo dobrega uspeha.«

To so dragocena priznanja, ki so vredna zabeležbe, kakor tudi nadalna »Secolova« razmatranja o vzrokih, da je hodila italijanska politika doslej tako slaba pota. Izpoznanje je prišlo sedaj, sicer precej pozno, in kakor se nam zdi, gre za to največja zasluga ministrskemu predsedniku Nittiju, ki je že večkrat temeljito izprašal vest italijanski javnosti in se ni bal povedati — resnice, ki se je leta in leta tako skrbno zakrivala. »Secolo« namreč poudarja, naslanjajoč se na Nittijeva izvajanja, da tiči glavna krivda, da je Italija šele sedaj krenila na pravo pot, v splošnem italijanskem — demagoštvu, v demagoštvu ne samo skrajnih, temveč tudi konservativnih strank in vlade same. »Krivo je demagoštvo komunistov, ki obetajo nevednim masam skorajšnjo komunistično uredbo, in bilo je krivo ravno tako Orlandovo demagoštvo, ki je obetalo ravno tako nevednim masam onu širokopotezno italijansko uredbo v Jadranu, za katero je vedel, da ni izvedljiva. Obljube, ki gredo preko možnosti ostvaritve so slabe in nevarne ter zastrupljajo ljudsko dušo, tirajoč jo v pogubo.«

»Secolo« nadaljuje potem, kako je poudarjal Nitti, da se je glede jadranskega vprašanja vse preveč pretiravalo, kakor da bi bilo to vprašanje samo italijansko, tako da je bila nazadnje prepričana vsa Italija, da je res tako. Nihče se ni spominjal, da je Italija stopila v vojno, ne da bi bila mislila na Reko, ki jo je tudi izključevala londonska pogodba, in reči se tudi ne sme, kakor so rekali prejšnji vladni možje, da bi bila vojna izgubljena za Italijo, če bi ne dobila dela Dalmacije, na katerega nihče ni mislil v Italiji tedaj, ko je sklenila Italija vstop v vojno. »Nismo premagani, pa naj se pogajanja v Parizu zaključijo kakorkoli, pač pa smo slabo vladani zmagovalci, ki se moramo pokoriti za zmote in grehe ministrov. Zapustimo torej oblake in stopimo na zemljo, in da preidemo k dejanju, začnimo se naravnost pogajati z Jugosloveni.«

List meni, da bi bila taka pogajanja meseca oktobra lanskega leta gotovo mnogo uspešnejša, in opozarja na to, da se je pomladi lanskega leta s strani vladnih mož »proti Sonninovemu odporu in kljub Orlandovemu omahovanju« upostavilo taktično načelo, da naj se pospešujejo gibanja zatiranih avstroogrskih narodov. »Tako je prišlo do rimske pogodbe, katera je dejanski razdrla londonsko pogodbo.« In tedaj da so nekateri oficijozni ljudje rekali v svoji običajni zlobi, da se ne razdira londonska pogodba zato, da bi ostala Italija razoročena pri pogajanjih, temveč da se hoče pogodba zameniti z novimi pogoji, s katerimi bi se Italija odrekla slovanskega ljudstva in zahtevala priklopitev italijanske Reke. Istega leta so se vkljub težavam, ki jih je delal Sonnino, gojili prijateljski stiki z Jugoslovani, in zato da bi se bilo treba takoj po polomu Avstrije podvizati in skleniti pametno pogodbo, ki bi bila prikladna za obe strani. »Sonnino se je upri; Orlando, načelnik vlade, mu je pritrjal, dasiravno je mislil drugače. Šla sta skupaj v Pariz, da sta nam dala igrati ono slabo ulogo, za katero ve vsakdo.«

Končno pravi list, da je še neka temna točka, namreč v drugi polovici meseca aprila letošnjega leta da so se uvedla pogajanja med italijanskimi in jugoslovenskimi zastopniki. »Gotova stvar je, da so pogajanja uspevala dobro; točka nepričakovano jih je pretrgal prenagljeni Orlandov odhod v Italijo. Kedaj nam bodo dali izpoznati vso resnico?«

Mislimo, da nam pač ni treba ničesar več pripominjati k tem izvajanjem. Prišlo je pač v Italiji do tistega, do česar je moralo priti in kar smo vedno poudarjali tudi mi kot prvi predpogoj za možnost rešitve jadranskega vprašanja: do izpoznanja neizpodbitne resnice, da je Jugoslavija činitelj, s katerim mora računati Italija, ako hoče rešiti sama sebe, da »italijanske« rešitve jadranskega vprašanja ni in ne bo in da moreta to vprašanje rešiti le dva enakovredna pogodbenika, ki sta Italija in Jugoslavija!

Z Italijo, ki se odreka »prokleti sebičnosti«, pogajanja Jugoslaviji morda ne bodo pretežavna?

Domače vesti.

Ali bo prav tako? Kakor so poročali te dni, se snuje velik zbor »kraljevih stražarjev« za naše mesto. Skrajni čas in potreba je to. Kajti javna varnost v našem mestu je v resnici padla tako nizko, da se pravzaprav ne more več govoriti o kaki varnosti — ne imetja, ne osebe. Prebivalstvo je skrajno vznemirjeno, zlasti po tolikih zločinih v zadnjih dneh. Družba zlikovcev je očividno silno narastla v našem mestu, a »Lavoratore« je izrecno naglašal, da je ta peklenski naraščaj po največjem delu prišel od zunaj! Pa bilo kakor bilo: na vsak način je izdatna pomnožitev varnostnih organov nujno potrebna za večjo varnost osebe in imetja in v pomirjenje prebivalstva. Zato sprejemamo z zadovoljstvom vest, da hočejo oblasti ukreniti potrebno v tem pogledu. Ali, ravno zato, ker je ta preosnova neizogibno potrebna, je tudi neizogibno potrebno, da se varnostna služba uredi tako, da bo res dorastla svoji nalogi, da res zagotovi javno varnost in povrne prebivalstvu pomirjenje. Za tako pravo in primerno ureditev pa je odločilno vprašanje: osebje! In v tem pogledu se hoče menda — grešiti. Po sporočilih v listih dobivamo namreč vtis, kakor da hočejo vesta zbor »kraljevih stražarjev« dovesti iz kraljestva. To bi bilo zelo zgrešeno. Naj oblasti še poprašajo pri sedaj poslujočih orožnikih, pa bodo čule, kako težko jim je vršiti službo, ker ne poznajo ne kraljevih razmer, ne ljudstva, ne jezika vsega prebivalstva, in tuji ne — a to je zelo važno — svojstev in navihanosti tržaških tatov. Organ javne varnosti mora biti tuji psiholog. A to ne more biti, če je tujec, če ni živel med ljud-

---

PODLISTEK

Za staro pravdo. (66)

August Šenoa: Seljačka buna. — Zgodovinska povest iz XVI. stoletja.

»Daj, pripoveduj mi!«

»Mari je vredno, da bi mnogo govoril o taki malenkosti? Vidiš, to je. Šimen Drmačić mi je sporočil, da Stepan gospodski živi v Brdovcu, a ob tem da grozi, da pridejo zopet stari gospodarji. Rekel je tudi, da je kmetske pse nahujskal proti tebi. Hotel sem ga soditi, ali kukavica podžupan Gjuro Raškaj je rekel, da je Stepan plemenit, da spada pred plemenitaško sodišče. Dobro, sem rekel, tožil ga bom jaz, a vi sodite. Da vidimo! Zbrali so se na sodbo v Brdovcu in so odločili, da ima Stepan prav in da je čist. Pograbili smo ga, dovedli ga semkaj, a jaz sem sporočil Raškaju, da bom sedaj jaz sodil. Sodili smo hitro. Ti si še spala. Moj Anton je prinesel sekiro, zamahnil in — glava je odletela. — Hišo lopova Stepana je dobil Gerecy, ker mu je res mojstrski odpihnil glavo. Jim že pokažem, kdo sem; pomesti hočem vso to plemenito in neplemenito smet, da bo vse čisto kakor ta-le pod,« je zaključil Ferko in udaril s pet ob kameniti tlak.

»Ali, ako te obtožijo?« se je ustrašila Helena.

»Kdo?« je privzdignil Tahi glavo, »bana imam v torbi, moja stranka je močna, kralja smo potrebni, ne sme se nam zameriti jaz sem v Hrvatski gospodar. Kdo naj bi me tožil? Komu?«

»Oče! Oče!« je prihrumel v sobo Gavro, »ravnokar je Petrovič prignal v grad bosega, uklenjenega človeka.«

Tahi je vstal hitro in odšel na hodnik, da vidi, kaj je. Sredi dvorišča je stal v snegu človek — gologlav in bos, oblečen samo v srajco in spodnje hlače, ukovan v težke verige. Človek se je tresel od mraza kot šiba; črni lasje so mu viseli po bledem obrazu, a iz ust mu je tekla kri. Poleg njega je bil na konju Peter Petričević z dvema orožnikoma in »advokat« Šimen Domačić, odet v obnošen kožuh, dočim s omu bile noge omotane s slamo.

»Kdo je to?« je zaklical Tahi od zgoraj.

»Latrunculus pravisimus!« je odgovoril Drmačić, privzdignivši glavo, »ta prespoštovani gospod, vaša milost, se imenuje Ivan Sabov, ki ga mati ni rodila za drugo, nego za vešala! Menda ga poznate!«

»Ho, ho! Ivan Sabov!« se je zasmejal gospodar susedski, »torej ste ga zalotili.«

»Uti figura docet, vaša milost!« je brbljal Šimun dalje, »ali pri tem smo grenko zaslužili svoj kruhek.

Tahi je šel doli na dvorišče ter se postavil pred tresočega se reveža, ki je neprestano gledal v tla.

»Ti si Ivan Sabov?« ga je vprašal Tahi.

Človek je ponosno dvignil svojo glavo, pogledal velikaša z ostrim očesom in rekel:

»Da, Ivan plemeniti Sabov!«

»Glej, nisem vedel,« se je vmešal Drmačić, da si plemenit. Torej se more tudi plemenita koža ježiti? Zdi se, da ti ni toplo.«

(Dalje.)

stvom. Opozarjamo morodajne činitelje z najboljšim namenom, preden se zgodi pogreška.

Vprašanje »razsežne avtonomije« za narodne manjšine v Italiji. Prejeli smo: Grajali ste socijalnega demokrata Modiglianija, ker se je pač zavzemal za to, da se nemški manjšini v južnem Tirolu zagotovi samouprava — narodna in upravna —, da pa ni imel besede za slovensko manjšino v naših krajih. Mislim, da se je to zgodilo le slučajno, da ta opustitev ni bila naperjena proti nam in da ne bo kvarno vplivala na postopanje socijalnih demokratov glede zaščite naše narodne manjšine. Kajti ne morem si misliti, da bi hotela socijalnodemokratska stranka drugače tolmačiti **pravico** na Tirolskem in drugače v Primorju, da bi hotela načelo svobode drugače izvajati tam in drugače tu .Nitti je obljubil v parlamentu, da bo vlada skrbela za koristi in da bo spoštovala čustva tudi slovenske manjšine. Izkustva pa uče, da je često od obljube do dejanja zelo dolga pot in da marsikatera obljuba ostaja le izgovorjena — beseda. Ker verujemo v zvestobo italijanske socijalne demokracije do načel — posebno še, če se tako slovesno proglašajo — pričakujemo, da bo spomenikov, spominskih plošč itd., ki se nahajajo v to, da Nittijeva obljuba glede nas postane — resnica.

Za izboljšanje tržaških prometnih razmer. Generalni civilni komisarijat nam poroča: V soboto se je vršil pri generalnem komisarijatu pod predsedstvom generalnega civilnega komisarja Mosconija sestanek glavnih oblasti in ustanov, prizadetih v tržaškem prometu, za proučevanje sedanjega prometnega položaja in potrebnih sredstev za njegovo izboljšanje. Sestanek, katerega je otvoril ekscelenca Mosconi, ki je v kratkih besedah obljubil najživahnejše zanimanje vlade, je prešel na proučevanje razmer železniškega, poštnega, brzojavnega in telefonskega prometa ter se podrobno bavil s položajem javne varnosti v pristanišču in v mestu samem. Ravnatelj državnih železnic Serani je obrazložil dogovore, ki so se sklenili med italijanskimi in nemškoavstrijskimi upravami za vzpostavitev železniškega prometa čez Trbiž, omogočenega vsled dobavljanja premoga s strani Italije avstrijskim železnicam. Poročal je o pogajanjih z jugoslovenskimi upravami in z avstrijsko upravo južne železnice za otvoritev prometa čez Logatec in Podbrdo; otvoritev prometa preko Logatca se je izvršila 16. t. m., preko Podbrda se pa obpro promet 1. januarja 1920. Zagotovil se je promet osebnega vlaka, ki bo vozil iz Trsta čez Logatec na Dunaj trikrat na teden, kar omogoči z dopolnitvijo zveze čez Trbiž dnevno železniško zvezo z Dunajem. Trgovinska zbornica je predlagala načrt za izboljšanje osebnega železniškega prometa z Benetkami, Milanom, Prago in Orijentom in uvedbo direktnih tovornih vlakov z Bukarestom. Generalni civilni komisar je obljubil, da se bo zanimal za olajšanje davčne kontrole na tukajšnjem centralnem kolodvoru. Nato se je proučevalo vprašanje brzojavnih in telefonskih zvez in tozadevna mednarodna pogajanja. Mosconi in kvestor Perilli sta pojasnili ukrepe za ojačenje in ureditev varnostne službe v mestu. Generalni komisar je podal najširša zagotovila, da se vlada intenzivno zanima za vprašanje javne varnosti in da ukrene v tem oziru nujne in odločne ukrepe, katere zahteva vprašanje, ki je tolike važnosti za celo mesto.

Zdravniki iz Kranjske in Koroške tostran premirne črte. Generalni civilni komisar za Julijsko Benečijo dovoljuje: Zdravniki, ki bivajo v ozemlju Koroške in Kranjske tostran premirne črte, se na podlagi in po pravilih zakona od 22. decembra 1891. št. 6, ex 1892. včlanijo v goriško zdravniško zbornico.

Zadruga brivcev naznanja: Danes, 24. t. m., bodo brivnice odprte do 22; jutri, 25. t. m., na prvi božični praznik ostanejo brivnice zaprte ves dan; v petek, 26. t. m., na drugi božični praznik, se brivnice zaprejo ob 14. uri.

Na poveljništvu občinskih stražnikov se nahaja raztrgana listnica, v kateri je svota denarja in koledar; listnico ste našli na lesnem trgu branjevki Ana Cufodonti in Roza Zorz.

Slovensko gledališče. Jutri, prvi božični praznik, ni predstav, pač pa sta **pojutrišnjem**, sv. Štefana dan, dve predstavi. Popoldne ob 15 se prvič ponovi krasna Ivo Vojnovičeva drama v štirih dejanjih »**Ekvinokcij**«, ki je žela na četrtkovi premijeri obilo pohvale in priznanja. Glavne uloge so v rokah ge. Silove in gg. Sile, Terčiča in Požarja. Dejanje se vrši na dubrovniški obali. Za uprizoritev tega dela je naslikal gledališki slikar g. Rendić krasne kulise. Zvečer ob 20 se prvič uprizori narodna igra v petih dejanjih in dveh izpremembah »**Deseti brat**«. Naslovno ulogo igra g. Terčič, Krjavlja pa g. Sila. Poleg teh nastopi ves ansambel. Lanjsko leto je ta igra sedemkrat napolnila gledališče. Upamo, da bo naše občinstvo, ki tako rado vidi narodne igre, tudi letos obiskalo to predstavo v velikem številu. — Listki so v predprodaji danes in na dan predstave pri blagajničarki v veži »Narodnega doma« ob navadnih urah.

Cene gospodarskih potrebščin. Že objavljene cene gospodarskih potrebščin se izpreminjajo toliko, da stane: **Žveplo ventilirano L. 102'** , **žveplo 3% obakreno L 108'** ; druge cene ostanejo.

Slovanska Čitalnica v Trstu vabi svoje člane na izredni občni zbor, ki se bo vršil v soboto 3. januarja 1920., ob 20 v društvenih prostorih s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor podpredsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Volitev predsednika. 4. Volitev dveh odbornikov in treh namestnikov. 5. Slučajnosti.

»**Vrdelski Sokol**« ima svoj plesni venček, 26. t. m. v dvorani Narodnega doma. Začetek ob 19. — »Vrdelski Sokol« priredi, kakor vsako leto, svoj »Silvestrov večer«. Poleg moških zborov bo na sporedu Aškerčeva spesnitev »Kovač«, dva kupleta in igra: »Na kosilu bom pri svoji materi«; potem srečkanje na dobitke in ples.

Mestna zastavljalnica. Urnik ob božičnih praznikih: Danes, v sredo, ostane zastavljalnica odprta občinstvu od 9 do 12 in od 14 do 16; na prvi praznik je zastavljalnica zaprta; na drugi praznik pa bo odprta od 9 do 12. — Danes predpoldne se bodo prodajali razni nedragoceni predmeti, zastavljeni meseca aprila na zastavne listke serije 144, ter drugi predmeti.

Ranilca onega Petra Roncevicha, o katerem smo poročali v sobotni številki »Edinosti«, da je šel iskat pomoči v mestno bolnišnico, ker je bil ranjen na več krajih telesa, so včeraj aretirali orožniki. Ranilec je neki Ivan Francovich, star 25 let, natakar, ki je živel med vojno nekoliko časa z Roncevichem v nekem taboru internirancev na Nižjem Avstrijskem; dozdaj se je, da je natakar že v taboru večkrat prepiral z Roncevichem, da ga ubije. V petek zvečer sta bila v družbi z drugimi prijatelji v starem mestu, odkoder sta šla v neko gostilno v ulici del Gelsi, kjer sta se začela prepirati. Gostilničarka ju je izpodila iz gostilne; na ulici pa je napadel Francovich Roncevicha.

Hišnim lastnikom. Vit. Carusi je vzel snoči na zapisnik naslednje hišne gospodarje, ker niso bile veže njihovih hiš razsvetljene: Franzonija, ulica Acqueddotto 81; Passalta, ulica S. Nicolò 31; Sedlaka, ulica Riborgo 17 in ulica del Ponte 9; De Tuonija, ulica del Pozzo bianco 7; Levija, ul. Beccherie 9; Gerina, ulica sv. Ivana 7; Demegtia, Korzo V. E. 8; Stupatza, ulica Rettori 2; Almerigottija, ulica Buonarotti 6; Hočevar, ulica del Ponte 6.

Rop v starem mestu. Snoči ob 22 je nekdo napadel v ulici Sv. Filipa, Franca Russjana, starega 52 let, in ga prisilil, da mu je izročil listnico s 400 lirami. Nato je napadalec zbežal. Rusjanu je ostal v rokah samo napadalčev klobuk, s katerim je šel na orožniško postajo javit tatvino.

Kovčeg z obleko je ukradel včeraj ponoči Franc Conostaro gališkemu trgovcu Ozvaldu Zabkovskemu, ki je prišel z vlakom v Trst; škoda znaša 1360 lir. Conostaro je bil aretiran.

Neznani tatovi so včeraj ob 13 vdrli vrata na stanovanju Olge vd. Pavannone v ulici Sv. Sebastjana 7 in ukradli za 350 lir gnjati in slanine.

— Rojanu so ukradli neznani lopovi vojaško konja vredna 8000 lir.

Požar v zadružni pekarni pri Sv. Marku. Včeraj zjutraj je izbruhnil požar v zadružni pekarni pri Sv. Marku. Požar je baje nastal v dimniku, ki je vpeljan pod »bufetom« plesalne dvorane »San Marco«. Lahko je pa tudi mogoče, da je požar nastal v plesni dvorani, kjer je morda ostala na podu kaka zažgana cigareta. Plamen je zajel podstrešje in bližnjo trinadstropno hišo, kjer k sreči ne stanuje nihče. Prizor je bil strašen. Nekoliko minut, in od hiše so ostali samo goli zidovi. Zadružna pekarna trpi nad 100.000 škode, ki je pokrita z zavarovalnino. Gospod Tiani, lastnik bližnje hiše, trpi nad 200.000 lir škode. Plesna dvorana ni bila pokrita z zavarovalnino, tak oda trpijo lastniki okoli 16.000 lir. Ognjegasci so šele po trudapolnem delu mogli omejiti požar okoli 7 zjutraj. Vojaška pomoč je prišla, žal prepozno; požar je bil namreč že omejen. Delo, ki se je opravljalo v pogoreli pekarni, je prevzela pekarna v ulici Conti.

Padec s prvega nadstropja. Včeraj popoldne je čistila Ida Vetturelli, stara 27 let, okna na svojem stanovanju v prvem nadstropju hiše št. 5 v ulici Galvani; stala je na oknu ter se nagnila nekoliko iz njega, da bi dosegla nekoliko više. Nenadoma je izgubila ravnotežje in padla na ulico. Priskočili so ji ljudje na pomoč in poklicali zdravnika rešilne postaje, ki ji je podal prvo pomoč. Imela je precejšnje poškodbe na čelu in si lahno pretresla možgane; pri padcu si je zlomila obe roki. Z avtomobilom rešilne postaje so jo prepeljali v mestno bolnišnico, kjer so jo sprejeli v 4. oddelku.

Med igro. Franc Kržišnič, star 5 let, stanujoč v ulici Rigutti 24, se je včeraj igral s svojimi malimi prijatelji na ulici okrog vodnjaka; splezal je na njega in padel z vodnjaka na tla ter si zlomil levo pišč. Prenesli so ga na rešilno postajo, kjer je dobil potrebne pomoči.

Oparila se je z vročo kavo. Katarina Meisner, stara 40 let, stanujoča v lazaretu pri Sv. Jerneju, si je hotela pripraviti kavo. Prijela je nespretno za lonec, v katerem je vrela kava, ter ga prevrnila; polila se ji je vroča kava in jo oparila po rokah in nogah. Ženo so pripeljali v tukajšnjo bolnišnico.

Pokradeni motorji. Iz skladišča tvrdke Calafatti so pred nekoliko tedni ukradli tatovi dva motorja za monotorne ladje in nekoliko delov tretjega motorja. O tatvini je izvedel g. Titz, ki je včeraj zaplenil vse ukradeno blago v neki mehaniški delavnici v ulici Sv. Frančiška, kamor so bili tatovi prinesli motorje za popravo. Policijske oblasti iščejo tatove, o katerih ni dosedaj še nobenega sledu.

50.000 lir ukradenega blaga so našli včeraj policijski agenti v nekem praznem stanovanju in sicer 34 bal perila in volnenega blaga in 7 bal usnja. Blago je bilo ukradeno v vojaškem skladišču 8. armade. Orožniki in patrulje policijskih agentov iščejo tatove.

Porotno sodišče.

Umor v Fiumicellu.

Včeraj se je nadaljevala razprava proti Petru Magriniju, županu v Fiumicellu, ki je obtožen, da je ustrelil Lina Dreossija. Zaslišan je bil orožniški maršal Josip Baccolo, ki je izpovedal, da je doznal od nekega zaupnika, katerega imena noče povedati, da tiči v Valmorijevi hiši vsa tajna tega umora. Na podlagi te ovadbe je preiskal Valmorijevo hišo in našel revolver, skrit v postelji. Valmori je izjavil, da je skril revolver zaradi tega, ker je vedel, da se ne sme imeti orožja v hiši. Povedal mu je tudi, da revolver ni njegov, temveč Magrinijev. Na vprašanje, ali smatra, da je župan Magrini morilec, je odgovoril maršal, da tega sicer ne more trditi, toda vsi znaki da kažejo na to (županova ljubeznivost s pokojnikovo ženo, njegovo sovraštvo proti pokojniku, večenje tekom preiskave in končno sumljivi dogodek z revolverjem).

Priča Valmori je povedal, da se more niti od daleč pomisliti na to, da bi bil župan Magrini morilec. Ve da je bil neki Marzotti kaznovan od župana zaradi nekaterih prestopkov, in je zato izrazil sum, da je bil brzkone Marzotti oni ovaduh, ki je priporočil orožniškemu maršalu, naj preišče njegovo hišo. Maršal Baccolo je odgovoril na tozadevno predsednikovo vprašanje, da tako prisega, da mu ni Marzzotti ničesar povedal. Branitelj je predlagal, naj se točno preiščejo čevlji in obleka, ki jo je nosil obtoženec v oni usodni noči, in naj se zaslišita njegova žena in služkinja. Zadnji predlog je sodišče sprejelo. Nato je bil zaslišan občinski blagajnik Oktavijan Pontin, ki je izpovedal, da je župan postopal sicer zelo ljubeznivo s pokojnikovo ženo, ko je prišla po opravkih v njegove urade, toda nikdar ni zapazil, da bi bilo njuno razmerje posebno intimno. Županovo vedenje tekom izpraševanja ljudi je bilo popolnoma normalno.

Karel Stabile ne ve nič posebnega; ve samo, da mu je pokojnik pripovedoval, kako ga župan preganja. Njegov sin Marijan Stabile je videl nekoč Dreossija, kako je grozil odhajajočemu županu z nožem. Očital je ob tej priliki svoji ženi, ki se je smejala, da je ona vsega kriva.

Alojzij **Andreani**, poštar, je pripovedoval, da je šel v oni noči z županom iz pošte. Ko sta prišla blizu Sv. Valentina, je župan izginil, ne da bi ga bil pozdravil.

Občinski uradnik Zimolo je večkrat delal zapisnike po županovem ukazu in se spominja, da je župan nekoč kaznoval pokojnikovo ženo z globo.

Marija Čedul, služkinja pri Magriniju, ne ve ničesar.

Gospa Montenari je izjavila, da je nekoč javila županu, da se v pokojnikovi gostilni proslavlja Jugoslavija.

Oton Komar, ki je bil vojak bivšega 97. pešpolka skupno z narednikom Dreossijem, izjavlja, da je bil pokojnik kot vojak točen, toda žalega da ni storil nikomur.

Popoldanska razprava.

Kot prva priča je bil zaslišan vojak Domenik Moreschi. Pripovedoval je, da se je v oni noči okoli 24'30 s svojim tovarišem sprehajal po cesti, ki pelje v Sv. Valentin. Prišel jima je nasproti človek, ki jima je posvetil z električno svetiljko v obraz in šel naglo mimo njiju. V človeku je spoznal župana Magrinija iz Fiumicella.

Obtoženec, ki je doslej mirno sedel za svojo mizo in si beležil vojakovo pripovedovanje, je skočil razburjen pokonci in izjavil, da v oni noči sploh ni šel po oni poti. Priča da ima brzkone namen, da ga uniči.

Stotnik Karel Lupetina je izjavil, da mu ni znano, da bi bil župan predlagal, naj se ta ali oni njegovih vojakov internira.

Izvedenca, poročnika Fran Monservi in Ilija Ascoli, sta preiskala revolver. Ugotovila sta, da je revolver španski izdelek, in da se rabi tudi v italijanski vojski. Napaka na njem ni slučajna.

Predsednik je priložil, da je poslal v Fiumicello po pokojnikovo ženo in druge priče, ki bodo zaslišane jutri.

Nato se je razprava prekinila.

Borzna poročila.

Trst, 23. decembra 1919.

Tečaji:

Jadranska banka	240—	245
Cosulich (Austroamericana)	530—	536
Dalmatia (Parobr. dr.)	310—	315
Gerolimich	1350—	1385
Lloyd	930—	950
Lussino	1450	1500
Martinolich	335—	345
Navigazione Libera Triestina	870—	920
Oceania	405—	420
Premuda	530—	540
Tripcovich	515—	525
Ampelea	420—	440
Cement Dalmatia	300—	310
Cement Spalato	410—	420
Čistilnica petroleja	2100—	2150
Čistilnica riža	265—	270
Krka	390—	400
Ladjedelnica v Tržiču	350—	365
Tržaški Tramway	225—	230
Tržaška tvornica olja	825—	850

Švicarski tečaji.

ŽENEVA, 22. (S.) Lira 42'20; nemška marka 11'42½; avstr. krona, n. 4'25, st. 3'30; angl. funt 21'05; franc. frank 51'80; amer. dolar 5'545.

MALI OGLASI

se računajo po 10 stot. beseda Najmanjša pristojbina L 1'—. Debele črke 20 sent. beseda. Najmanjša pristojbina L 2'—.

LEPI damski nizki čevlji št. 37, 38, 39 se prodajo po 35 lir. Gretta di sopra 276. 23

PRODAM puščice iz celuloide po najnižjih cenah. Gretta di sopra 276. 24

PRODAM gosli ¾, po 50 lir. Gretta di sopra 276. 25

PRISTNO domače vino za praznike po L 3.60 se dobi v ulici Foscolo št. 6, skladišče Anžič. 26

GOSPODIČNA, trgovka, srednje starosti, želi znanja v svrho ženitve z gospodom od 40 do 50 let trgovcem s premoženjem. Vdovci niso izključeni. Prejme ponudbe tudi z dežele. Resne ponudbe na ins. odd. Edinosti pod št. 100. 4500

PRODA se ali da v najem posestvo na Krasu pri Dutovljah. Naslov pove ins. ins. odd. Edinosti. (6

FOTOGRAFIČNI APARAT, skoro nov, z vsemi potrebščinami, se proda za 250 lir. Na ogled pri ins. odd. Edinosti ul. sv. Frančiška št. 20. (B 101

POZOR! Plačam za srebrn denar najvišje cene tudi več kot drugi trgovci. Albert Povh, ulica Manzoni št. 17, vr. 2, pritličje. 44o7

KROJAČNICA Avgust Štular ul. S. Francesco d'Asisi štev. 34, III. je edina dobroznana krojačnica v Trstu. 3367

MLADI gospodični iz boljše družine želita v svrho ženitve resnega znanja z inteligentnima gospodoma. Pismene ponudbe na naslov: Ema Klara, Gorica, Corso Verdi št. 11. 3348

IŠČE se strojnik za parno žago na Notranjskem. Josip Samsa, parna žaga v Il. Bstrici. 3348

Več mizarskih pomočnikov

sprejme takoj proti dobremu plačilu STANKO BUKOVIČ, mizarski mojster v Vipavi.

Odvetnik

dr. Karel Ferluga

naznanja, da je otvoril svojo

odvetniško pisarno

v Trstu, ul. S. Giovanni 14, II.

Namizne električne svetiljke

električni železni likalniki

ÖHLER

Trst, Corso V. E. III., 16

Poziv na novoletna voščila.

Prosimo vse naše cenjene inserente, čitatelje in sploh vse one osebe, ki želijo uvrstiti v našem listu NOVOLETNO VOŠČILO, za dan novega leta, naj se pravočasno javijo ustmeno ali pismeno podpisanemu, ker prekasne naročbe ne bomo sprejemali ako ne bomo imeli prostora v listu. — Novoletno voščilo za 1. januar 1920. v obliki vizitke stane 15 Lir. Inser. oddelek Edinosti.

Bratje Gentili in Križmančič

ul. Mazzini 40 (vogal ul. S. Lazzaro)

Za prihodnjo sezono:

bogata izber volnenega blaga, barchenta moškega blaga, volnenih odej, zaves in lastno izdelovanje vatiranih odej.

POZOR!

Danes in ob praznikih se bo razprodajalo na posestvu Albina Anžiča, Sv. M. Magd. Spodnja št. 54, izvrstno, pristno, domače belo vino lastnega pridelka, na drobno in na debelo po 3.60 lir.

Za meščane enako vino in ista cena v ul. Ugo Foscolo št. 6, skladišče Anžič. — Posodo je prinesti s seboj.

Potrudite se, da se pravočasno preskrbite z naravno kapljico.

Za pristnost jamčim z L 1000.

Plesni venček

priredi

Godbeno društvo v Borštu 26. t. m.

K obilni udeležbi vabi

ODBOR.

ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ

prej dr. BODO.

Zobozdravnik dr. E. CLONFERO

— in —

dentist STANKO PERHAVEC

Trst, trg Goldoni štev. 11, II. nadstr.

sprejemata od 9-12 in od 15-19.

Izdiranje zob brez bolečin, zobovja, zlati mostovi brez neba, reguliranje zob in zlate krone.

Vsa dela se izvršujejo po moderni tehniki

Trgovsko-obrtna zadruga

v Trstu

registrovana zadr. z neomejenim jamstvom

ul. Cesare Battisti (prej Stadion) št. 21

sprejema hranilne vloge

od L 1 dalje.

Trgovcem otvarja tekoče čekovne račune. — Posoja hranilne pušice na dom. — Rentni davek plačuje iz svojega.

Daje posojila

po najugodnejših pogojih na vknjižbe, na osebno poroštvo, na zastave vrednostnih listin.

Uradne ure vsak dan izvzemši nedelj in praznikov od 8 do 1.

Konkurzna masa Antona Križnič & C.i v Podmelcu

ima na prodaj 10 vagonov lesnih odrezkov in krajnikov. — Ponudbe odvet. dr. Tumi v Gorici.

KALODONT

primerno najboljša zobna krema

edina razprodajalna za Jul. Benečijo

Adolfo Schlesinger — Trst

ulica San Sebastiano štev. 4

Skladišče vsakovrstnih igrač, drobnarij, galanterij, dišav, mila itd. itd.

— Razpošilja se na deželo. —

JADRANSKA BANKA

Deln. glav. K 30,000.000, Reserve K 3,500.000

Centrala: TRST

Via Cassa di Risparmio 5 - Via S. Nicolò 9

Podružnice: Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Ljubljana, Metković, Split, Šibenik, Zadar. Ekspozitura: Kranj.

Obavlja vse v bančno stroko spadajoče posle

Sprejema vloge

na hranilne knjižice proti 4½% letnih obrestim v dan-o-giro-prometu proti 3½% letnih obrestim. Za odpoved navezane znesk-e sprejema po najugodnejših pogojih, ki se lahko pogoditi od slučaja do slučaja

Daje v najem varnostna predala (Safes).

Blagajna posluje od 9.30—12.30 in 14.30—16

ČEVLJARNICA FORCESSIN

TRST — Corso Vitt. Em. III. štev. 4 — TRST

Najboljši nakupovalni izvor obuvala za gospe, gospode in otroke.

Se priporoča cenj. občinstvu z zajamčenim blagom, ki je neprekosljive trpežnosti.

Postrežba točna. **Stara in poznana tržaška tvrdka!**